

Czerwionka-Leszczyń, 11 sierpnia 2025r.

Adresat:

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej

Prezes Rady Ministrów

Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

## Petycja

Wnoszący petycję:

Podstawa prawna:

Na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 7 Konstytucji (działanie organów na podstawie i w granicach prawa), art. 241 Kodeksu postępowania administracyjnego oraz ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2018 r. poz. 870), działając w interesie publicznym, wnoszę niniejszą petycję:

Treść petycji:

Wnoszę o rozważenie nowelizacji przepisów ustawowych w następującym zakresie:

### **1. Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach:**

- a) wprowadzenie przepisu pozwalającego gminom na żądanie i przetwarzanie danych z rejestru PESEL w celu weryfikacji deklaracji oraz innych rejestrów i źródeł będących w zasobach gminy/organu, tj.: ewidencja ludności (meldunek stały/czasowy), ewidencja szkół/przedszkoli (liczba dzieci uczęszczających do placówek oświatowych), zasiłki (świadczenia 500+, zasiłki rodzinne), wodomierz (zużycie wody może wskazywać na liczbę osób), rejestr podatników lokalnych dla realizacji zadań służących celom publicznym;
- b) wprowadzenie możliwości nakładania grzywny (na podstawie Kodeksu wykroczeń lub odrębnego przepisu) za podanie nieprawdziwych danych w deklaracji;
- c) ustanowienie domniemania, że osoby zameldowane na pobyt stały w danej nieruchomości faktycznie w niej zamieszkują, z możliwością obalenia tego domniemania przez właściciela lub posiadacza nieruchomości poprzez przedstawienie wiarygodnych dowodów braku faktycznego

zamieszkiwania (np. umowa najmu innego lokalu, zaświadczenie o pobycie w akademiku, potwierdzenie pobytu za granicą);  
d) jednocześnie wprowadzenie zasady, że do deklaracji należy zgłaszać również osoby faktycznie zamieszkujące nieruchomość, niezależnie od posiadanego meldunku.

## **2. Ustawa o ewidencji ludności:**

uproszczenie procedur dostępu urzędników jednostek samorządu terytorialnego do danych meldunkowych w celu realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami.

## **3. Ustawa o ochronie danych osobowych (krajowa implementacja RODO):**

doprecyzowanie, że przetwarzanie danych osobowych w celu weryfikacji deklaracji odpadowych stanowi działanie wykonywane w interesie publicznym w rozumieniu art. 6 ust. 1 lit. e RODO.

## **4. Standaryzacja dokumentów:**

- a) wprowadzenie krajowego wzoru formularza deklaracji, zawierającego pouczenie o odpowiedzialności karnej lub wykroczeniowej za podanie nieprawdziwych danych,
- b) zapewnienie możliwości składania deklaracji w formie elektronicznej, uwierzytelnianej np. przez Profil Zaufany lub e-Dowód.

Alternatywnym dla wyżej wykazanych propozycji jest projekt ustawy o przykładowej treści:

Projekt

USTAWA z dnia ..... o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania nieprawdziwym deklaracjom odpadowym

Art. 1.

W ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2023 r. poz. 1469) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6m dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta może wystąpić do ministra właściwego do spraw informatyzacji o udostępnienie danych z rejestru PESEL w zakresie liczby osób zameldowanych na pobyt stały lub czasowy w danej nieruchomości.”

2) w art. 6o po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że deklaracja zawiera dane niezgodne ze stanem faktycznym, wójt, burmistrz lub prezydent miasta może wydać decyzję określającą wysokość opłaty, przyjmując liczbę osób zameldowanych jako podstawę wymiaru. Domniemanie nie ma zastosowania, jeżeli właściciel lub posiadacz nieruchomości przedstawi wiarygodny dowód braku faktycznego zamieszkiwania (np. umowa najmu innego lokalu, potwierdzenie pobytu w akademiku, zaświadczenie o pobycie za granicą).”

3) po art. 10d dodaje się art. 10e w brzmieniu:

„Art. 10e. Kto składa deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zawierającą dane niezgodne ze stanem faktycznym, podlega karze grzywny do 5000 zł.”

Art. 2.

W ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz.U. z 2022 r. poz. 1191) w art. 50 ust. 2 dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) jednostkom samorządu terytorialnego w zakresie niezbędnym do weryfikacji deklaracji wnoszonych na podstawie przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.”

Art. 3.

W ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1781) w art. 2 ust. 1 dodaje się zdanie drugie:

„Przetwarzanie danych osobowych przez jednostki samorządu terytorialnego w celu kontroli i weryfikacji deklaracji związanych z gospodarką odpadami komunalnymi stanowi realizację zadania wykonywanego w interesie publicznym.”

Art. 4.

Ustawa wchodzi w życie po upływie .... dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie dla przedmiotowej petycji:

Jednym z istotnych problemów w funkcjonowaniu systemu gospodarowania odpadami komunalnymi jest masowe i celowe podawanie w deklaracjach nieprawdziwych danych, w szczególności zaniżanie liczby faktycznie zamieszkujących osób. Skutkuje to: powstawaniem znacznych niedoborów finansowych systemu (w skali kraju straty mogą sięgać setek milionów złotych rocznie – przykładowo w gminach 50-tysięcznych ubytek dochodów z tego tytułu może wynosić nawet 1–2 mln zł rocznie), nierównym obciążeniem finansowym mieszkańców, problemami organizacyjnymi przy planowaniu odbioru i zagospodarowania odpadów, obniżeniem zaufania obywateli do systemu i instytucji publicznych. W obecnym stanie prawnym gminy dysponują ograniczonymi narzędziami weryfikacji składanych deklaracji, co utrudnia zapewnienie rzetelności systemu.

Podsumowanie:

Realizacja powyższych postulatów umożliwi gminom skuteczną weryfikację składanych deklaracji, ograniczy skalę nadużyć, zwiększy wpływy do systemu, a tym samym zapewni jego finansową stabilność. Wprowadzenie rozwiązań prawnych opisanych w petycji przyczyni się do równego traktowania obywateli wobec obowiązków publicznych, sprawiedliwego podziału kosztów oraz podniesienia zaufania społecznego do systemu gospodarowania odpadami. Proponowane zmiany w przepisach prawa nie wpływają bezpośrednio na zwiększenie wydatków budżetu państwa, a jedynie zwiększają katalog skutecznych narzędzi i instrumentów w celu minimalizowania składania niewłaściwych lub nieuczciwych deklaracji o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez obywateli.

Z poważaniem,